

Abonnement pour un an

250 piastres

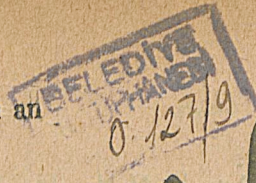
Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph: St. 865

XVIIIme ANNÉE

1 Sept.:1923 — No. 157

اجتهاد

حياتی، فلسفی، اجتماعی فکر غزته سی

آبونمان: سنه لکی [۲۴۱ نسخا]

داخل ایچون ۲۰ خارج ایچون

۲۲ لیرادر .

اداره خانه سی

جفال اوغلنده « اجتهاد ثوی »

تلفون: استانبول ۸۶۵

«اون طقوزنجی سنه تأسیسیه»

نومرو ۱۵۷، ۱ ایلول ۱۹۲۳

پارلمنتو اعضاسنك بو يابده كي مصونيتلری اشكالی اونه دنبري ، هان هان تام بر امتياز ماهيتنده ایدی . بو مصونیت انكلیز پارلمنتوسی اعضاسنك يالكلز شخصلرینه منحصر دكل ، بلكه زوجه وعيالننده كي ديكر اشخاصه ، اموال وعقارینه قدر شامل ایدی .

مع مافیه ، افكار عصریه اوراده ده ، بو صعيح امتيازاتی ياواش ياواش حد لایقنه ارجاع ایلشدر .

بو کون هان بلااستئنا بالعموم دول متمدنه موضوعات قانونیه سی مبعوثلری شخصی مصونیت شورائیه لری [*] خصوصاً سندده هم مال کيدير. آرده كي فرق هان هان وضوح و آفات فرقليردر .

شخصی مصونیت شورائیه نك مؤداسی ، بر مبعوثك مساعی تشریعی ده بولنه جفی صره لرده ، اول باول منسوب اولدینی ملت مجلسنك رأی وموافقی آلفمفیزین ، توقیف وتعقیب ومحاكمه ایديله مامسندن عبارتدر .

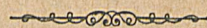
بزم معدل ۹۳ قانون اساسینك ۷۴ نجی ۱۸۷۵ فرانسیز قانون اساسینك ۱۴ نجی واسکی ۱۸۷۱ آلمان امپراطورانی قانون اساسینك ۳۱ نجی ماده لرده بومصونیت ، « مدت اجتماعیه » قید بمجمله تلخیص ایدلشدر. انكلیز تعامل شورائیه سی ده مصونیت مبعوثانی اجتماعاتك دوا می مدتیه حصر ایلشدر .

آسریقاده ایسه اشبو مصونیت ، مدت اجتماعیه دن باشقه مبعوثك محل مذاکراته كلك واقامتگاه اصلیه عودت ایلک ایچون ایجاب ایدن زمان سیاحتیه ده تشمیل ایدلشدر. [*] نوروچ قانون اساسیه سی ده بو اساسه متمسکدر [ماده ۶۶۲] ۱۸۸۸ حریبه قانون اساسیه سی مبدأ و منتهای مصونیتی بروجه آتی دها واضح بر صورتده تعین ایتشدر . بو قانون اساسینك ۱۲۵ نجی ماده سنك فقره اولای شو شكلده در : « مبعوثه جرم مشهود حالی خارج قالدینی حالده انتخابلری

[*] اساس اعتباریه مصونیت شورائیه نك بری مبعوثلرك شخصلرینه ديكری حريم دارشورایه متعلق ایکی مختلف وجه تجلیسی واردر . برنجیسی مقاله نك موضوعی تشکیل ایديور . ایکنجیسی ایسه محترم حیدر رفعت بکك مذکره لری مقدمه سنده بحث بیوردقلری بزم قانون اساسینك ۴۷ ، فرانسیز قانون اساسینك ۱۳ انكلیز حقوق فرمانك ۹ نجی ماده لرده کوسترلین ، پارلمنتو حريم مذاکره لری صیانت ، ملت وکیللری نك سربستی فال وعملی تأمین ایدهن ، خلاصه کرسی ورأی حریتی تقویه ایلان مصونیتدر . بنابرین ، بوماده لرك موردی اعتباریه مثلاً بزم سالف الذکر ۴۷ نجی ماده ده كي [مجلسك مذاکراتی اشنا سنده] تعبیری ویا حقوق فرمانك ۹ نجی ماده سنده كي [پارلمنتوده] قیدینی ، حیدر رفعت بکك کچرکن اشارت ایتدکلری وجهله ، تحذیری کوزمه مك ، وفوقی عدايمك ممکن اوله ماژ صانیرم .

[**] ت. ژنه رسون. تلخیص حقوق شورائیه صحیفه: ۱۲

هوانك اعتدال کسب ایتمه سنه واسع مقیاسده خدمت ایدر. اورمانلری حاوی اولان بر مملکتك جیسات هواسی هرکسك نظر دقتی جلب ایتشدر . فقط هندوستانده ، کویانده ویکی کینه ده یعنی اقلیمی صوك درجه ده صبحاق ورابط مملکتلرده كي اورمانلره مخصوص مهلك برخسته اق واردرکه ، بوکا اورمان ایصیتیه سی ، تعبیر ایدیلیر : چونکه بویله لرده انقاض نباتیه ومواد عضویه نك انحلالی زیاده سریع اولور . وبالطبع هوایی بر طاقیم مضر صحت تصعدات ايله حال اشباعه کتیریر . فقط اقلیمی دها معتدل لرده كي اورمانلرك موافق صحت تأثیرلری اولدینی محققدر . اوقالیبتوس آغا جلری دیکیلن لرده ایصیتیا هان تمامیه برطرف اولمشدر . مسیح مظم قمری

محاضرات حقوقیه

۲

مبعوثلرك شخصی مصونیتلری حقنده

قدرتلی مسلک داشم وخواجهم حیدر رفعت بکك کچنلرده استانبول ایکنجی جزا محکمه سنه فالح رفقی و یعقوب قدری بکلرله جناب شهاب الدین وسلمان ظلیف بکار آره سنده متکون دعوی وسیله سیله ، وبردکاری برمذکره ده مملکت مزده بک آز ایشلمش بر موضوع حقنده ، مبعوثلرك « مصونیت شورائیه » تعبیریه اداوتلخیص ایدیلن حالت ممتازة حوقیه لری حقنده احواله قلم ایتدکلرینی کوردم . حامی محترمك شو مذکره سی ، فضیلت علمیه لرندن بکلدیکم کبی ، امثالی وثائق معتدده علیه به نسبت ، اولدقجه قوتلی حجت وسندلره ، ایچه درین علمی تبدلره مستند ایدی ، فقط یوکسك مسلک داشم ، بومذکره بی بازارکن ، علمك شخص وماده موضوع بحث اولیان سربست ساحه سنده دکل ، بلكه کلفه مدافع لری درعه ده ایتدیکی ایکی وکی وکنج مبعوثك حامی مدافعی صفتیه محکمه حضورنده ومقید بر وادیده حرکت ایتدکلرندن ، بالطبع ، مفصل تهزلینه کوکلی ایستدیکی قدر ، بر فسحت وبره مامشدر . ایشه شو مقاله مك سائق تحریری ، رفیق ذی اقتدارمك ، ساحه مدافع ده بالضروره اکسیك بر اقدقلری تبیع علمی بی جبر واکالهن عبارتدر .

فرائسه ده ، مبعوثلرك شخصی مصونیتلری ، انقلاب کبری خلق ایدن ایلک مجلس ملتک سرای ايله ، آشکار محاده به کیدیشدیکی آنده ، ۲۳ حیزران ۱۷۸۹ تاریخلی « قره » ايله موضوع بحث اولدی . بومده قره به کوره « هر مبعوثك شخصی تعرضدن مصون » عد واعلان ایدیلورودی . انکلتره ده ایسه ،

ملتك محافظه عصمتي مقصديله مؤسس بولنان شوامتياز دن خود بخود فراغت ايده من .

متحدہ آمريكانك اسكي رئيس جمهور لرندن ژنه رسون تلخيص حقوق شوراييه كتابنده بوياده ديوروك : « بوامتياز اعضايه دكل بلكه مجلسك شخصيت معنويه سنه عائدو . بناء عليه بو حقدن كندى عليهنده فراغت جرأتى بولان مجلس اعضايي مستحق تعذير بر حركتنده بولمش اولور . »

شو مطالعات نظريه ، فرانسه ده مختلف محاكم اجتہاد . تيله ده تأيد ايلشدر . ازان جمله وديس جنحه محكمه سنك ۲۹ مارت سنه ۱۸۶۲ تاريخل اعلامي شو قرارى محتويدير :

« ۲ شباط سنه ۱۸۶۲ تاريخلى «ده قره» نك اون برنجي ماده سي بر نظام عامه قاعده سي ناطق بولديفنه ومبعوثان وظيفه سي منافع عموميه فاه سيله وطنداشلر طرفدن تفويض ايندلس وجائب وتمهدياتي تضمن ايديكه بناء مجلس تشريع اعضاسندن هيچ برى ماراليجت ده قره فواندندن شخصاً صرف نظر ايده من ويذنده كي فراغت مجلس تشريعه مترتب مساعده مقامنه قائم اولماز . [*]

مع هدا ، مبعوثانك محكمه حضورنده بروجه محرر مصونيت شوراييه دن فراغت ايده مملرى رفع مصونيت قرارينه اساس اتخاذ ايديله ميان اتهامنامه نك بر آن اول نوديعنى مجلس حضورنده حكومتدن طلب ايللرينه هيچ بر صورتله مانع اولماز .

مصونيت شوراييه ، نيات مليه وظيفه سيله قابل تأليف اوله رق ، مبعوثانك درعه ده ايده بيله چكارى خدمات عموميه به تفرع ايذن جرائم حقدنه دخی جاريدير .

بنابرين مجلس ملي اعضاسندن برى سفارت ويا قوماندا كي بر خدمتده بولنوب ده او خدمتله تعلق ايلان بر جرم ايشلمش اولسه بيله قبل التعقيب مجلسك مساعده مخصوصه سي آلتقى اقتضا ايده ر .

مصونيت شوراييه تدقيق ايديليكرن بونك هانكي نوع افعال ممنوعه تعقيباتنده موضوع بحث اوله بيله چكي زياده سيله شبايل تأملدير . بزم قانون اساسينك ۷۴ نجى ماده سنك طرز تحريرينه نظرأ بو مصونيت مطلق وقباحته قدر كافه جرائمه شاملدير . چونكه ۷۴ نجى ماده من ، مدت اجتماعيه اناسننده بر مبعوثانك «توقيف ويا محاكمه ايديله بيله سي» حكم مطلق و صريحى آنجى «هيئت طرفندن اكثريتله قرار ويرلك» و برده «جرم مشهود حالنده طولقى» قيديله تقييد ايدبور . شوطر ز تحريردن مصونيتك انواع جرائمه شمولندن باشقه بر معنا استخراج ايديله من .

[*] دارالفنونك اسكي حقوق اساسيه مدرسلرندن جلال الدين عارف بكك وظيفه موكله سنه عائد اوليان دعاويده بو امتياز دن شخصاً مبعوثانك فراغت ايده بيله چكي يولنده كي تقريرى ، قناعتجه ، بر اصل صحيحه مستند دكلدر . [بزاسون محكمه سنك ۱۰ نيسان ۱۸۶۵ ، پارس صلح محكمه سنك ۲۴ شباط ۱۸۹۲ تاريخلى قرارلرينه ياق .]

كونسندن وظيفه لرى ختام بولدينى آنه قدر هيچ بر دين ويا جرم طولاييسيله اول باول ملي اسقويچينانك موافقتي آلتقمسرين توقيف ويا تعقيب ايديله منلر . آرژانتين قانون اساسيسينك ۶۱ نجى ماده سي ده بو خصوصده عيني مألده در . بره زيليانك يكي ۱۸۹۱ قانون اساسيسى ايسه ۲۰ نجى ماده سييله بو باده برقات دها التزام وضوح و رفع تردد ايتشدر . ماده مجعونه كوره بره زيليا مبعوثانك انتخاب مضبطه لرينى آلدقلى كوندن متعاقب انتخابه دكلن مصونيت شوراييه دن مستفيددرلر .

يالكنز اسوچ قانون اساسيسى ، مستثنا اوله رق ، مبعوثانك مصونيت شوراييه لرينه پارلمنتولرى حاكم قيلمقدن توقى ايتش ، «ريقسداغ» اعضاسنك توقيفى يالكنز بر تحقيقات متقدمه اجراسنه تعلق ايله اكتفا ايلشدر . بو قانون اساسينك ۱۱ نجى ماده . سنده «ريقسواغ اعضاسندن برى آغير بر جرم ايله تحت ظنده بولنور ايسه جرم مشهود حال خارج قالدني حالده ، حاكم طرفندن بر تحقيقات متقدمه ايله ، ضرورت آكلاشامدقجه توقيف ايديله من . مع هذا حاكمه جلبنامه سي اوژرينه اثبات وجود ايتمين مبعوث حقدنه آرقتى احكام عموميه دائره سننده حركت اولور . » ديكده در . كوريلبورك : اسوچ قانون اساسيسى منفعت عامه مطالعه سندن طوغان شو مبعوث امتيازيني بيله فضاله تقييد ايتش ، عدالت اوكنده مساوات مطلقه اصلنه دها تمايل كوسترمشدر .

مازهان بالموم قانون اساسيله ، على الاطلاق جرم مشهود خصوصنده مصونيت شوراييه رعيتكار دكلدرلر . يالكنز (بره زيليا) نك قانون اساسيسى مبعوثانك شخصى مصونيتنى هتك ايجون او جرم مشهودك كفالته بيله تخليه حائز اوليان نوعدن اولسنى شرط قويش ، آرژانتين قانون اساسيسى ايسه جرم مشهودك باى حال اعدام ويا مجازات ترهيبه ويا ترزييله دن برنجى مستلزم جنایت درجه سنده اولسنى لازم عد ايتشدر .

ژاپون قانون اساسيسنده ايسه جرم مشهوددن ماعدا داخل ويا خارجى بر اغتشاش ايله مرتبط احوال حربه ده دخی هتك مصونيت مساع كوسترلشدر .

**

مختلف دولتلرك شو موضوعات قانونيه سي تدقيق ايتدكلن صكره موضوع بحثن اولان مصونيت شوراييه نك ماهيت وصفت كاشفه سي تتبع ايتك لازم كي : مصونيت شوراييه ، هين بر زمرة اشخاص لهنده احداث ايندلس بر امتياز دكلدر . بلكه ، ملتك عسله انتخابى اولان قوتى ، مجالس مليه يى ، هر هانكي خارجى بر قوه حاكمه نك ساحه نفوذندن چيقارمق مقصديله موضوع بر نظام عامه Ordre public قاعده سيدر ملت طرفندن تفويض ايندلس بروكالتك ، عيني ملت وكيللرينك قرار قطعيى اولمقدجه ، اخلال و تعطيل اينلامسى لك ضرورى بر احتياط تدبيريدر .

بو تأمينانك بر نظام عامه قاعده سي اولسندن طولاييدر كه هيچ بروكيل ملت ، حصراً كندى لهنده دكل ، بلكه مجلس

حرفلریمز واملار

یکی مجموعه ده اولجه نشر ایتمش اولدینی «تورک بیوروز» مقاله سنک محرری، دارالفنونز معلملرندن آورام غالاتی افندی مذکور مقاله ده «کندیسنک معبدده یهودی و معبد خارجده تورک» اولدینی ادا ایدیوردی، بونک عکسفی ادا ایتک ایچون برسیب وسند موجود دکلدرد. غالاتی افندیکنک هیچ بر معبدده دیندار اولمادیغنی فقط چوق ابی بر انسان اولدیغنی سویلرسهک فضیلتندن هیچ برشی کتم ایتمش اولمایز؛ دیندارلقدن مقصد فضیلت اخلاقیه وانسانیه صاحب اولوق اولدیغنه کوره دینلره هیچ بر علاقه سی اولمادیغنی حالده هر فردک ابی بر انسان وفکرأ اونیکله برابر اولماسنده هیچ بر مانع یوقدر؛ و بز، معلم غالاتی افندی بی پویله جه طانیوروز. شو کوچک مقدمه چک نه دن لزوم کوردیکمز شمدی آ کلاشیله چقدر. «تورک بیوروز» مقاله سنک محرری، عینی مجموعه نیک ۷۹ و ۸۰ نومرولو نسخهلرلنده لاتین حرفلریله تورکجه املا مسئله سنی یکیدن اورتایه آندی. تماماً حل ایدیلدیکجه آرقه سی کله یین مباحثه و منافشه لردن بری ده تورکجه مزک حرفلریله املاسی مسئله سیدر. مادام که برلسانک حرفلریله املاسی او لسانک بنیه اصلیه سنی تشکیل ایتکده در. مسئله نیک تماماً حلنه قادار بونیکله اوغراشمغه دکر. امبد ایتک ایسترم که یپ یکی بر تورکیا یاراتیرکن علم آدملریمز، لسان متخصصلریمز بو مسئله یی تملندن حل ایچین چالیشه جقلر و چاره لر بولاجقلردر. انجق بوتون کور سسمله بر کره داها باغیرمق ایسترم: عربک بو کونکی حرفلریله تورکجه مزق قولای و چابق او کره نه میز، او کره نه میز. و لاعلی التعین یا بانجی دیلاردن آلدیغمز کله لری کندیمز مال ایدوب کندی تلفظمه اویدر. مادقجه مدون بر املایه مالک اولاماز.

* *

غالاتی افندی؛ لاتین حرفلری مسئله سنه تماس ایتدیکی مقاله سنده، بو حرفلره چوق علیهدار کورونیور. مع هذا غالاتی افندی بو علیهدارلقدنه مثلاً قارا بکر پاشا حضر تلرینی نمون و توجهرلری جلب ایتمی دوشونمه به چک

اساساً مصونیت شورائیه نیک حکمت وضعی ده، بوشمولی استلزام ایدر. متن ماده ده کی اتهام کله سنندن محامی محترمک استدلا. لاتنی - اعتراف ایدرم که - احاطه ایده مدم. اتهامک لسان هدلیزده جنایت محاکماتده موضوع بحث اوله جفته بنای مطالعات ایدیورلرسه بونک معناسی هیئتک قراری اولسه بیله جنایتدن ماعدا افعاله بر مبعوث توقیف ویا محاکمه ایدیله منر دیمک اولور که بونک اک ابتدائی منطق عدلی Logique juridique قواعدیله ناقابل تألیف اوله جفی آشکاردر. بوندن باشقه اگر اتهام کله سنه حیدر رفعت بک کبی استناد ایده چک او. لورساق؛ طرزریای بالعمکس مصونیتک جنایتیه انحصاری معناسی افاده ایدر که: بوده مدافعه ایتدکاری (تهزی) عقامتیه اوغرا ته جق بر استدلال اولور.

فکر قاصریمجه بو اتهام کله سی، او زمانک موضوعات قانونیه سنده علی الاکثر کوریلن. بو کله نیک معنای لفویسنده استمه مالی ضروری قیلان ذهولردن بریدر. بنابرین، بونکله یی احتوا ایدن فقره قانونیه یی «مبعوثک جرمدنه علاقه سنی و تعقیباتک لزومی مشر اسباب کافیه بولندیغنه اکثریتله قرار ویرلمدیکجه» صورتده تلقی ایتک ایجاب ایدر قناعتندیم.

مع هذا فرالسز قانون اساسیسنده یزده کی عبارت شامله یرینه «جنایت ویا جنحه موادنده» تعیری قولالیش اولسنه بناء و مصونیتک قباحت افعالنده شمولی ایجه موجب تردد اولشدرد. مختلف محاکم؛ «جنایت ویا جنحه موادنده» تعیرینک مفید تقیید اولسنه و قباحت دعاویسنده مظنونک بر وکیل ایله قابل تمثیل بولمسنه استنادأ بو مصونیتک قباحت دعاویسنه عدم شمولی رأینده بولمشلردر خلافتی التزام ایدن پارلمنتو محافظنده مداخله لری هر زمان مفید اولمش ایسه ده؛ ۱۸۹۲ مدت اجتماعیه سنده رئیس موسیو (فلوکه) نیک بویله بر مسئله ده عدلیه ناظری موسیو (ریقارد) نزدنده مداخله و تشبثی، فعلاً دکلسه ده حقوقاً عقیم قالمشدر. عدلیه ناظری طلب و مطالعه واقعه به «مسئله نیک حقوقی جهاتی حقنده قیود احترازیه درمیان ایتکله برابر جلبنامه نیک مدت اجتماعیه ختامندن صکره یکیدن تبلیغی، حقنده لازم کلنله تعلیمات و بربله چکی بولنده جواب ویرمشدر. عجبا بو مصونیتک یزده مبدأ و منهاسی نه در؟ مدت اجتماعیه خارجنده باشلایان توقیف و محاکمه نیک نتیجه سی نه اولوق لازم کلیر؟ تشکیلات اساسیه قانونک بوبابده احداث ایتدیکی تحولات اساسیه قانونک بوبابده احداث ایتدیکی تحولات نه دن عبارتدر؟ علی طریق الشهاده جلبلر حقنده نه یابیلوق ایجاب ایدر؟ بونلر حقنده کی مطالعات و تدقیقاتی کله چک مقاله مزه ترک ایدیوروز.

ابوابجماعه: ا.ع.

